herpy

SKINKER

Corucia zebrata

Verdens største skink: en rolig, trelevende planteeter fra Salomonøyene med en gripehale som virker som et femte ben. *Corucia zebrata* lever i familiegrupper, føder store, levende unger og krever et høyt, fuktig og godt ventilert terrarium samt mengder av friske blader. En art for den erfarne holderen med tålmodighet.

Familie: Scincidae Engelsk: Monkey Skink Publisert 16. november 2026

FAKTABOKS

DYRET

Voksenstørrelse	**60-80 cm** total lengde inkl. hale
Vekt	**500-850 g**
Levealder	**15-25 år**
Aktiv	**I skumringen og om natten**
Levevis	**Trelevende**
Biotop	**Regnskog**
Vanskelighetsgrad	**Erfaren**

STELL

Min. terrarium	**120 × 60 × 120 cm** L × B × H for 1 voksent dyr
Temperatur, dag	**24-28 °C**
Varmeplass	**29-31 °C**
Temperatur, natt	**21-24 °C**
Luftfuktighet	**70-80 %**
Vann	**Vannskål**
UVB	**Anbefalt** Ferguson-sone 2
Kosthold	**Frukt og planter**
Holdes	**Alene, parvis eller i gruppe**

AVL

Formering	**Levendefødende**
Kullstørrelse	**1-2 unger**
Drektighet	**180-240 dager**

VERN OG PAPIRER

CITES	**Liste II**
EU-vedlegg	**Vedlegg B**
IUCN	**Nær truet (NT)**

Om arten

Corucia zebrata er verdens største skink. Voksne dyr blir 60-80 cm inkludert halen, som utgjør mer enn halvparten av lengden, og veier 500-850 g. Kroppen er lang og kraftig med korte, sterke bein, og hodet er trekantet med små, runde øyne. Skjellene er mørkegrønne, ofte med lysebrune eller svarte prikker, og buken varierer fra lysegul til ulike grønne nyanser. Tærne har tykke, krumme klør som gir et sikkert grep om grenene.

Halen er kraftig og fullt gripende, og dyret bruker den som et femte ben når det klatrer. I motsetning til de fleste andre skinker kan arten ikke kaste av halen. Kjevene er sterke, men tennene er små og brukes til å skjære plantekost. Arten orienterer seg særlig med luktesansen og tungen, men har også godt syn. Artsnavnet *zebrata* henviser til de sebralignende båndene som de fleste dyr har.

Det er to underarter. *C. z. alfredschmidti* fra de nordvestlige øyene har svart øyehvite og er litt mindre og lettere enn nominatformen *C. z. zebrata*, som har hvit øyehvite. Hanner har et bredere hode og en slankere kropp enn hunner og et V-formet mønster av skjell ved kloakken, som hunnene mangler.

Arten er rolig og langsom i bevegelsene, men en voksen skink kan bite hardt hvis den presses. Avføringen kommer hyppig og lukter kraftig, og det må man regne med i hverdagen.

Utbredelse og leveområde

Corucia zebrata finnes på Salomonøyene i det sørvestlige Stillehavet. Nominatformen lever på Choiseul, New Georgia, Santa Isabel, Guadalcanal, Nggela, Malaita, Makira, Ugi og Owaraha. *C. z. alfredschmidti* finnes på Bougainville og Buka, som geografisk hører til Salomonøyene, men politisk til Papua Ny-Guinea, og på Shortlandøyene. Typelokaliteten er Makira (tidligere San Cristobal).

Bestanden er presset av omfattende skogshogst og av jakt, fordi arten spises lokalt. Den store eksporten til dyrehandelen gikk tidligere hardt ut over bestandene.

> **Naturlig utbredelse:** Salomonøyene og Papua Ny-Guinea.

LEVEOMRÅDE

Arten lever utelukkende i trærne, oppe i skogens kronetak. Voksne dyr holder typisk territorium i ett tre, ofte en kvelerfikus (*Ficus*), når det vokser fôrplanter i kronen. Den finnes også i trær i delvis ryddet skog og i dyrkede hager, så lenge fôrplantene er der.

Om dagen sover dyret i hulrom i trærne eller presset inn mot en gren, og det er aktivt i skumringen og om natten. Dyrene lever i små familiegrupper, en såkalt circulus, med voksne og unger i ulik alder. Både hanner og hunner forsvarer gruppen og kan være fiendtlige mot fremmede skinker. Salomonøyene ligger tett ved ekvator, så klimaet er varmt og fuktig med små svingninger gjennom året. Temperatur og fuktighet i artens leveområder er ikke målt.

Stell

TERRARIET

Arten lever hele livet i trærne og skal ha et høyt terrarium. En voksen skink skal ha minst 120 × 60 × 120 cm (lengde × bredde × høyde), og høyden er viktigere enn gulvarealet. Et par eller en liten gruppe skal ha tilsvarende mer plass. I et mindre terrarium er det for lite klatreplass, og avføringen hoper seg raskt opp.

Innred med kraftige, vannrette grener som er minst like tykke som dyrets kropp og solid festet, for en voksen skink er tung nok til å rive løs deler. Sett korkplattformer i flere høyder og minst to lukkede skjul i ulik høyde, der dyret kan presse seg inn og sove. Levende planter som pothos og philodendron gir skjul og fuktighet og blir gjerne spist.

Bruk en fuktholdende bunn av kokosmuld i 8-10 cm dybde, gjerne som en bioaktiv bunn med spretthaler og skrukketroll. Unngå spon av furu og seder, som avgir skadelige damper, og sand, som kan gi forstoppelse. Terrariet skal ventileres godt, for eksempel med nett nederst på den ene siden og øverst på den motsatte, slik at luften beveger seg uten trekk. Stillestående, fuktig luft gir luftveisinfeksjoner. Dører i fronten er bedre enn åpning i toppen, fordi bevegelser ovenfra virker truende.

Les mer: Terrarieoppsett og bioaktiv bunn Les mer: Fôrdyr: hold og avl

TEMPERATUR

Arten trenger moderat varme. Om dagen skal temperaturen være 24-28 °C, og en lun plass høyt oppe i terrariet kan gjerne nå 29-31 °C. Om natten kan den falle til 21-24 °C. Overoppheting er en større fare enn litt for lave temperaturer, fordi arten er tilpasset de jevne forholdene i en tropisk trekrone.

Bruk en varmepære eller et keramisk varmeelement i en fatning over nett, slik at dyret ikke kan røre pæren, og la varmen komme ovenfra, der dyret sitter. Et varmepanel under taket gir en jevn varme uten et skarpt varmt punkt. Alle varmekilder skal styres av en termostat. Varme nedenfra hjelper bare lite, fordi arten sjelden er på bunnen. Mål temperaturen i den høyden der dyret sover og spiser.

Les mer: Varme og temperatur

LUFTFUKTIGHET OG VANN

Luftfuktigheten skal være 70-80 %. Den holdes med spraying 2-3 ganger om dagen eller et automatisk sprayanlegg, en fuktig bunn og levende planter. Et hygrometer i dyrets egen høyde viser om nivået holder. For lav fuktighet gir problemer med hudskiftet og uttørring, og for høy fuktighet uten luftskifte gir luftveisinfeksjoner og bakterievekst, så ventilasjonen er like viktig som sprayingen.

Skift vannet i en lav skål hver dag. Mange dyr drikker helst dråper fra blader og grener, så spray grundig, og bruk et drypp-anlegg hvis dyret ikke drikker av skålen. Rynket hud, innsunkne øyne og vansker med hudskiftet er tegn på for lite væske.

Les mer: Luftfuktighet, sprøyting og ventilasjon

LYS OG UVB

Arten er mest aktiv i skumringen og kan holdes uten UVB hvis D3 gis gjennom fôret, men et svakt UVB-lys anbefales. Ferguson-sone 2 er et anslag ut fra artens levevis i skyggen og skumringen. Bruk et T5-rør med omtrent 6 % UVB, montert inne i terrariet eller direkte over nett, for glass og plast stopper nesten all UVB. Den nærmeste sitteplassen skal være 20-30 cm fra røret, og det skal være tett løvverk og skjul uten UV.

Hold en dagslengde på 12 timer hele året, som ved ekvator. LED-lys i dagslysfarge gir vanlig belysning og er bra for plantene. Lys som dimmes langsomt opp og ned morgen og kveld passer til en skumringsaktiv art. Skift UVB-røret etter produsentens anvisning.

Les mer: Lys og UVB Les mer: Kalk, vitaminer og tilskudd

FÔRING

Corucia zebrata er planteeter og spiser i naturen blader, blomster, frukt og skudd av flere planter, blant annet *Epipremnum*, som dyret tåler til tross for de mange oksalatkrystallene. Kosten skal være bred og fersk. Grunnlaget er mørkegrønne blader som grønnkål, sennepskål, løvetannblader og endivie, som utgjør langt størstedelen av maten. Suppler med grønne bønner, squash, søtpoteter, paprika og sukkererter. Frukt som banan, mango, papaya, fiken og bær gis bare i små mengder, fordi sukkeret gir mageproblemer. Blomster av hibiskus, løvetann og blomkarse spiser dyret gjerne.

Pudre grønnsakene lett med kalk 2-3 ganger i uken, og gi et vitamintilskudd til krypdyr en gang i uken. Spinat og bladbete skal ikke være fast føde, fordi de binder kalken. Arten reagerer fortsatt på lukten av insekter, men animalsk føde er unødvendig og bør høyst være et sjeldent unntak.

Gi maten om kvelden, når dyret er våkent, og fjern rester om morgenen, slik at de ikke mugner i den fuktige luften. En voksen skink spiser store mengder, så regn med et stort forbruk av ferske grønnsaker. Unger spiser avføring fra de voksne for å få de tarmbakteriene som skal fordøye plantekosten.

ATFERD OG HÅNDTERING

Arten er rolig og bevisst i bevegelsene og flykter sjelden. Føler den seg truet, åpner den munnen og freser, og en voksen skink kan bite smertefullt gjennom huden. Trekk deg tilbake når den advarer, og dra aldri et dyr av en gren. Gripehalen er svært sterk, så løsne den forsiktig, eller vent til dyret selv slipper.

Tilvenning tar uker til måneder. Sitt ved terrariet i dyrets aktive tid, legg deretter hånden inn uten å gripe etter dyret, og la skinken selv klatre opp. Støtt hele kroppen, og la halen få feste. Mange dyr lærer å kjenne sine faste stellere. Hold øktene rolige og korte.

I naturen lever arten i familiegrupper, og dyr i fangenskap hviler ofte tett sammen. Fremmede dyr blir ikke alltid akseptert i en etablert gruppe, og både hanner og hunner kan være aggressive mot nye. Et enkelt dyr klarer seg fint, men et par eller en liten familiegruppe tilsvarer best artens natur. Om dagen ligger skinken nesten ubevegelig, og det er normalt.

Avl

KJØNNSMODNING OG KJØNNSBESTEMMELSE

Dyrene vokser langsomt og er først fullt utvokste etter 3-4 år. Alderen ved kjønnsmodning er ikke kjent. Hanner har bredere hode, slankere kropp og et V-formet mønster av skjell ved kloakken, som hunner ikke har. Bruk mønsteret og hodeformen, ikke størrelsen, til å kjønnsbestemme dyrene, og få en dyrlege til å bekrefte det hvis du er i tvil.

PARRING

Parringssesong og hva som utløser parringen, er ikke kjent. Arten er sosial, og et stabilt par eller en familiegruppe klarer seg best. Nye dyr blir ikke alltid akseptert i en gruppe. Mange par av dyr fra ulike øyer har ikke fått unger, antakelig fordi bestandene på øyene er forskjellige, så sett sammen avlspar av dyr med kjent og lik opprinnelse. Avl i fangenskap går langsomt, fordi det bare fødes én unge om gangen, og drektigheten er lang.

EGGLEGGING OG KULL

Arten føder levende unger og legger ikke egg. Hunnen ernærer fosteret gjennom en morkake, en sjelden egenskap hos krypdyr. Drektigheten varer 6-8 måneder, og nesten alltid fødes det én unge. Tvillinger forekommer, og trillinger er en stor sjeldenhet. Med den lange drektigheten blir det høyst én fødsel i året.

Rundt fødselen er hunnen svært beskyttende og kan være aggressiv mot andre dyr. Voksne dyr kan spise nyfødte unger, og dødfødsler forekommer, så en drektig hunn flyttes ofte til et eget terrarium før fødselen. Gi henne ro, flere skjul og rikelig med fôr. Ungen spiser fosterhinnene og spiser ikke noe annet de to første dagene.

INKUBASJON

Det er ingen egg å ruge, fordi ungene fødes levende. Drektigheten varer 6-8 måneder, som tallet i boksen. Hunnen skal ha rikelig med kalk, D3 og et variert fôr gjennom hele drektigheten. Hold temperatur og luftfuktighet stabile, unngå stress, og håndter henne ikke unødig.

OPPDRETT AV UNGER

Ungene er store ved fødselen, omtrent en tredjedel av de voksnes lengde. Hos nominatformen er de omtrent 30 cm lange og veier 175 g, hos *C. z. alfredschmidti* omtrent 29 cm og 80 g. I naturen blir de i familiegruppen i 6-12 måneder og beskyttes av både foreldrene og andre voksne. Rundt ettårsalderen, noen ganger før, flytter de ut for å danne en ny gruppe. Bor ungen for seg selv, skal den ha et mindre, men like høyt og fuktig terrarium med de samme forholdene som de voksne.

Gi de samme grønnsakene som til de voksne, finhakket og hver dag, og sørg for kalk og D3. Ungene får tarmbakteriene ved å spise avføring fra voksne, så gi dem tilgang til fersk avføring fra friske voksne hvis de ikke bor i gruppen. Veg dem jevnlig. Veksten er langsom, og de er først utvokste etter 3-4 år.

Helse og vanlige feil

Corucia zebrata blir sjelden syk under riktige forhold, og de fleste problemer skyldes fuktighet og luft. De typiske er:

- Luftveisinfeksjon ved høy fuktighet uten ventilasjon. Tegnene er hvesende pust, åpen munn, slim ved neseborene og nedsatt appetitt.
- Problemer med hudskiftet ved for lav fuktighet. Huden skiftes i flak over flere dager, og rester på tær, halespiss og rundt øynene kan snøre av blodtilførselen. Bløtgjør dem med et kort, lunkent bad, eller spray mer.
- Uttørring, som viser seg som rynket hud og innsunkne øyne.
- Mangel på kalk og D3 ved ensidig kost.
- Bakterier fra den rikelige avføringen i det varme, fuktige terrariet. Gjør rent hver dag.
- Parasitter hos viltfangede dyr, som finnes med en avføringsprøve hos dyrlegen.

Finn en dyrlege med erfaring med krypdyr før du får bruk for en. Kontakt dyrlegen ved vekttap, manglende appetitt eller pustebesvær.

Les mer: Kjøp av dyr: oppdrett, viltfangst og transport

Spør alltid dine kloke bekjente

Veiledningen er et godt sted å begynne, men den kan ikke erstatte erfaring. Dyr er forskjellige, og mye av det viktigste lærer man av dem som har holdt arten i årevis. Snakk med en oppdretter, en erfaren holder eller en veterinær med kunnskap om krypdyr og amfibier før du skaffer deg dyret - og igjen hvis noe virker galt.